

MALÅ KOMMUN

Samrådsredogörelse

Vattentjänstplan

Malå kommun

Samrådsredogörelse Vattentjänstplan Malå kommun

Kommunstyrelsen beslutade 2023 att påbörja arbetet med vattentjänstplan enligt §6b lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med vattentjänster menas dricksvatten, spillvatten och dagvatten. En vattentjänstplan ska även innehålla en bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid ökad belastning pga skyfall.

Vattentjänstplanen har varit utställd för samråd under perioden 2025-08-04 tom 2025-09-01. Under samrådstiden har ett yttrande inkommit.

Ändringar efter samråd

Nedan beskrivs de ändringar som gjorts efter samrådet.

- Bedömning om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan redovisas.

Övriga ändringar anses vara av redaktionell karaktär.

Yttranden från statliga myndigheter

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens övergripande bedömning är att samrådsversionen av kommunens vattentjänstplan är kortfattad, men uppfyller de innehållskrav som anges i 6b§ lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Länsstyrelsen konstaterar även att Malå kommun har ett gediget internt arbete framför sig och att kommunen står inför flera utmaningar.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Malå kommun har inte redovisat någon bedömning om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Allmänt

Förslaget till vattentjänstplan är mycket kortfattat och i kommande revideringar finns ett behov att konkretisera åtgärder. Att detta inte redan implementerats kan förklaras med att kommunen ännu inte har någon fastställd VA-plan för att beskriva mål, prioriteringar, åtgärder och investeringar för de kommande åren.

Det skulle kunna finnas en kort beskrivning av kommunen och dess förutsättningar. Gärna innan kapitel 1.3 för att understryka varför kommunen har kommit fram till dessa slutsatser avseende de klassificeringar som gjorts.

Att kommunen saknar en långsiktig kommunal planering för VA-verksamheten behöver prioriteras. Kommunen saknar även en

dagvattenstrategi och vattentjänstplanen innehåller inte heller någon tydlig beskrivning av var i kommunen det finns dagvattenanläggningar. Någon handlingsplan för skyfall finns inte, däremot har en skyfallskartering genomförts med syfte att lokalisera de av Malå kommuns VA-anläggningar som riskerar att drabbas negativt i samband med skyfall och skyfallsliknande regn. 22 anläggningar har konstaterats vara i riskzonen vid ett skyfall och bör utredas vidare för att utreda omfattningen av påverkan och eventuella konsekvenser. Någon tidplan för detta föreslås inte. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att frågan ges ett tydligt fokus i och med klimatförändringar blir alltmer påtagliga och viktiga att planera för.

Kommunen har valt att inte tidsätta några aktiviteter i vattentjänstplanen. Som Länsstyrelsen förstår så kommer åtgärderna att prioriteras och tidsättas i en kommande VA-plan. Det är i och för sig rimligt, men det innebär även att kommunen behöver fokusera på att färdigställa VA-planen så snart det är möjligt så att aktiviteterna inte fördröjs. Eftersom kommunen inte har tidsatt åtgärderna går det in nuläget inte att tydligt se hur kommunen har gjort sina prioriteringar. Det skulle även vara bra att förtydliga kommunens styrkor och svagheter inom området.

Kommunen har angett 2027 som sista år för VA-planens giltighetstid. Det är i och för sig bra att kommunen tänker sig att göra ett omtag redan då, eftersom vattentjänstplanen är relativt översiktlig i dess nuvarande form.

VA-planering inom kommunalt verksamhetsområde

Malå kommun står inför utmaningen att hantera ett vikande antal Medborgare. Samtidigt beskrivs att kommunens ledningsnät är utsatt för vattenläckor under de senaste åren. Liksom de flesta andra kommuner har Malå ett stort investeringsbehov i VA-näten.

Länsstyrelsen erinrar om att det är viktigt med framförhållning och god planering för att nödvändiga taxehöjningar ska vara förutsägbara och tillräckliga. Tjänstemannaorganisationen står inför en pedagogisk utmaning att informera politik och kommuninnevånarna om att det kan finnas behov av påtagliga taxehöjningar. Därför kan det vara klokt att göra en ekonomisk modell för VA-kollektivet på lång sikt.

Underhåll och förnyelse

Riksrevisionen har nyligen granskat statens uppföljning och tillsyn över kommunernas ansvar att tillhandahålla allmänna vattentjänster om det behövs för människors hälsa eller för miljön. Trots kända risker konstaterar Riksrevisionen att frågan om underhåll och förnyelse hamnat i skymundan, till förmån för prioritering av utbyggnad av allmänna vattentjänster till geografiska områden som inte har sådana idag. I Malås vattentjänstplan tas detta i beaktande i kapitel 2.5.1, där det beskrivs att kommunen behöver fortsätta att arbeta med inventering av felkopplingar (dagvatten till spillvatten) samt förnyelse av ledningsnät. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen ska fortsätta detta arbete.

Kommunen har använt en bedömningsmodell som underlag för beslut om förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering. Enligt vad som beskrivs i

vattentjänstplanen föreslås inga nya VA-områden, vilket kan vara rimligt. Länsstyrelsen bedömer att kommunen har större behov av att arbeta med underhåll och förnyelse av befintligt ledningsnät, samt tillsyn av små avloppsanläggningar.

Åtgärder för att skydda vattenförekomster

Länsstyrelsen har uppfattat det som att kommunen aktivt arbetat med åtgärdsprogrammet för vatten och de åtgärder som behövs för att följa miljökvalitetsnormen för vatten. Kommunen kan med fördel lyfta detta i planen.

För övrigt saknar Länsstyrelsen redovisning av vilken kontroll av vattenkvalitet som sker med anledning av uppföljning av påverkan från avlopp, framför allt utsläpp från reningsverk. Det kan vara viktig information för att förstå på vilken grund som kommunen gör sin bedömning av åtgärdsbehov.

Övriga synpunkter

Länsstyrelsen uppskattar den fina illustrationen av ett framtida Malå centrum på vattentjänstplanens första sida.

Kommentar: Kommunen konstaterar att vattentjänstplanen uppfyller innehållskravet som anges i 6b§ lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Kommunen planerar att påbörja arbete med VA-plan tidigast under nästa mandatperiod och vid revidering av kommunens planstrategi lyfts arbete med dagvattenstrategi in.

För närvarande är exploateringsgraden låg i kommunen och ingen utökning av verksamhetsområden planeras utan arbetet fokuseras på att vårda det som finns och minska underhållsskulden. Kommunen har interna planer för drift och underhåll på verksamhetsnivå.

Inför granskningen kommer bedömning av om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan redovisas. I övrigt föranleder inkomna synpunkter ingen ändring av planen då den uppfyller innehållskravet i lagstiftningen.